

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Työrauhaan voidaan vaikuttaa monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat opettajan antama ohjaus ja palaute, yhteistyö sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito. Pedagogisia ratkaisuja kehittämällä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle. Opetuksen järjestäjällä on oikeus käyttää työrauhan turvaamiseksi ja epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumiseksi myös kasvatuskeskustelua ja erilaisia kurinpitokeinoja. Kasvatuskeskustelussa ja kurinpitoasioissa noudatettavasta menettelystä säädetään perusopetuslaissa¹. Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi tai hänelle voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen ovat kurinpitotoimia.

Kurinpidollisia keinoja ovat perusopetuslain mukaan jälki-istunto, kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen. Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulun tilaisuudesta. Lisäksi työrauhan turvaamiseksi oppilaan oikeus osallistua opetukseen² voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai muun henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle opiskeluhoitopalveluita palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen. Epäämisen aikana oppilaalle on järjestettävä 36h §:ssä tarkoitettuna opiskeluhoitona mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhoillon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi oppilaalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen. Oppilaalle tehdään suunnitelma palaamisen tukemiseksi. Ennen oppilaan määräämistä jälki-istuntoon, kirjallisen varoituksen antamista oppilaalle ja oppilaan määräaikaista erottamista on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Opetuksen järjestäjän tulee kurinpitotoimea harkitessaan ottaa huomioon teon laatu sekä oppilaan ikä ja kehitystaso. Ennen kurinpitotoimesta päättämistä on oppilaan huoltajalle varattava tilaisuus tulla

² Perusopetuslaki 36 § (477/2003) ja 36 a - § (1267/2013) sekä Laki perusopetuslain muuttamisesta (163/2022)

kuulluksi. Muista 36 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä on ilmoitettava oppilaan huoltajalle ja opetuksen epäämisestä tarvittaessa lisäksi sen hyvinvointialueen, jonka alueella koulu sijaitsee, sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavalle viranomaiselle. Määräaikaisesta erottamisesta ja kirjallisesta varoituksesta tulee antaa päätös, ja muut 36 §:ssä tarkoitetut toimenpiteet tulee kirjata. Opetuksen järjestäjän tulee järjestää opetus, joka estää määrääjäksi erotetun oppilaan jäämisen jälkeen vuosiluokkansa ja opetusryhmänsä edistymisestä. Erotetulle oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan. Oppilaalle ja oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle on varattava tilaisuus osallistua tässä momentissa tarkoitetun opetussuunnitelmaan perustuvan henkilökohtaisen suunnitelman laatimiseen. Opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaalle, jolle on määrätty kurinpitotoimi tai jolta opetus on evätty jäljellä olevan työpäivän ajaksi ja enintään seuraavaksi työpäiväksi, järjestetään tarvittava opiskeluhoito. Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa³, kun hänet on poistettu luokkahuoneesta, muusta tilasta tai koulun tilaisuudesta tai kun oppilaan opetukseen osallistuminen on evätty jäljellä olevan ja sitä seuraavan työpäivän ajaksi.

Perusopetuslaki velvoittaa opetuksen järjestäjän laatimaan ja ohjeistamaan opetussuunnitelman yhteydessä suunnitelman kasvatustieteellisten ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä⁴ ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Suunnittelun tarkoituksena on varmistaa toimintatapojen laillisuus ja yhdenmukaisuus sekä oppilaiden yhdenvertainen kohtelu. Suunnittelu tukee myös koulun järjestyssääntöjen toteutumista.

Opetuksen järjestäjä huolehtii siitä, että jokaisella sen alaisella koululla on käytössään kasvatustieteellisten ja kurinpitomenettelyjen toteuttamista koskeva suunnitelma. Suunnitelma voidaan laatia osana opetussuunnitelmaa tai erillisenä. Se voidaan laatia kokonaisuudessaan koulujen yhteisenä tai siten, että suunnitelman rakenne ja keskeiset toimintatapalinjaukset ovat yhteisiä ja suunnitelma täsmennetään koulukohtaisesti.

Suunnitelman laadinnassa on otettava huomioon, että kurinpidossa ja työrauhan turvaamisessa voidaan käyttää vain laissa mainittuja keinoja ja että näitä keinoja käytettäessä noudatetaan hallinnon yleisiä oikeusturvaperiaatteita. Keinojen käytön tulee perustua asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin. Samanlaisista teoista tulee tekijästä riippumatta määrätä samanlainen seuraamus, kuitenkin siten, että tekojen toistuminen voidaan ottaa huomioon raskauttavana tekijänä. Kurinpitoseuraamusten tulee olla suhteessa tekoon. Myös oppilaan ikä ja kehitysvaihe otetaan huomioon. Kurinpidollisia keinoja ei saa käyttää oppilaita häpäisevällä tai loukkaavalla tavalla.

Opetuksen järjestäjä päättää suunnitelman laatimisesta ja valmisteluun⁵ osallistuvista tahoista. Oppilaille tulee lain mukaan järjestää mahdollisuus osallistua suunnitelman valmisteluun. Yhteistyö huoltajien ja muun muassa hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystieteiden edustajien kanssa tukee suunnitelman toteutumista. Henkilöstöä ja oppilaskuntaa tulee kuulla ennen suunnitelman hyväksymistä tai päivittämistä.

³ Perusopetuslaki 36 § (477/2003) ja 36 a - 36 i § (1267/2013) ja (163/2022)

⁴ Perusopetuslaki 29 § (1267/2013)

⁵ Perusopetuslaki 47 a § (1267/2013)

Porin kaupunki

Suunnitelma kasvatuksellisten toimien, ja kurinpidollisten keinojen kurinpitokeinojen sekä turvaamistoimenpiteiden järjestämiseksi

Koulun aikuisilla on velvollisuus keskustellen ohjata ja neuvoa oppilaita koulun arjessa sekä puuttua epäkohtiin. Tilanteen niin vaatiessa, käytetään kasvatuksellisia toimia ja/tai kurinpidollisia keinoja sekä turvaamistoimenpiteitä. Näistä kasvatustilanteiden on ensisijainen keino puuttua epäasialliseen käyttäytymiseen.

Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan luokasta. Oppilas voidaan myös määrätä tekemään kotitehtäviä, mikäli ne ovat jääneet tekemättä sekä määrätä oppilaan puhdistamaan tai uudelleen järjestämään oppilaan tahallaan tai huolimattomuuttaan likaama tai epäjärjestykseen saattama koulun omaisuustai tila. Lainmukaisia kurinpidollisia keinoja ovat jälki-istunto, kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen. Näistä kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen ovat kurinpitotoimia. Lain mukaisia turvaamistoimenpiteitä ovat oppilaan opetukseen osallistumisen epääminen, häiritsevän ja turvallisuutta häiritsevän oppilaan poistaminen tilasta, esineiden tai aineiden haltuunotto sekä tavaroiden tarkastaminen.

Rehtori vastaa kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja kurinpidollisten ja kasvatuksellisten keinojen sekä turvaamistoimenpiteiden järjestämisen kokonaisuudesta. Rehtori vastaa siitä, että koulun kasvatus- ja opetushenkilöstö sekä oppilaat tietävät Porin kaupungin ja oman koulunsa kurinpidollisiin ja kasvatuksellisiin keinoihin sekä turvaamistoimenpiteisiin liittyvät toimintatavat. Oppilaita osallistetaan toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointiin esimerkiksi oppilaskuntien tai hyvinvointiryhmän toiminnan kautta. Edellä mainittuja Kasvatuksellisia toimia, kurinpitokeinoja ja turvaamistoimenpiteitä käytettäessä opettajan tai rehtorin vastuulla on huolehtia, että tilanteeseen johtanut tapahtuma on selvitetty ja asianosaisia on kuultu. Niitä käytettäessä edetään tilanteesta riippuen lievemmästä ankarampaan.

Kurinpitotoimista (Määräaikaisesta erottamisesta ja kirjallisesta varoituksesta) tehdään päätös, muiden kurinpidollisten ja kasvatuksellisten keinojen sekä turvaamistoimenpiteiden kurinpitokeinojen sekä kasvatuksellisten toimien ja turvaamistoimenpiteiden käyttö kirjataan Wilmaan joko lomakkeelle tai tuntimerkintänä. Wilmaan lomakkeelle tai tuntimerkintöinä kirjatusta tiedoista saada seuranta- ja arviointitietoa toimenpiteiden käytöstä ja tätä tietoa käsitellään säännöllisesti. Koulun tulee säännöllisesti, vähintään lukuvuosittain, arvioida näiden käyttöä, kehittymistä ja vaikuttavuutta. Porin kaupunki seuraa kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja kurinpidollisten ja kasvatuksellisten keinojen sekä turvaamistoimenpiteiden käyttämistä ja kehittymistä muun muassa koulujen lukuvuosisuunnitelman ja Wilmaan täytettyjen tietojen avulla.

Kasvatuksellisia ja kurinpidollisia keinoja sekä Kasvatuksellisia toimia, kurinpitokeinoja ja turvaamistoimenpiteitä käytettäessä on usein suositeltavaa keskustella asiasta huoltajien kanssa silloinkin kun laki ei sitä edellytä, vaikka laki ei sitä edellyttäisi.

Kasvatuksellisia toimia ovat kasvatusteskustelu ja siivousvelvoite.

Kasvatusteskustelu

Opettaja tai rehtori voi määrätä kasvatusteskusteluun oppilaan, joka

1. häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestyssääntöjä tai
2. menettelee vilpillisesti tai
3. kohtelee muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti.

Kasvatusteskustelu voi kestää enintään kaksi tuntia. Kasvatusteskustelu voidaan järjestää kerralla tai useammassa osassa koulupäivän aikana tai sen ulkopuolella. Oppilas ei saa olla pois opetuksesta. Keskustelun yhteydessä oppilaalta voidaan pyytää kirjallinen selvitys tapahtuneesta. Kasvatusteskustelun järjestämisestä ilmoitetaan huoltajalle ja hänelle tarjotaan mahdollisuus osallistua kasvatusteskusteluun tai osaan siitä, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi. Kasvatusteskusteluun voivat oppilaan ja opettajan tai rehtorin lisäksi osallistua ne koulun henkilökuntaan kuuluvat, jotka osallistuvat oppilaan opetukseen tai oppilashuoltoon. Kasvatusteskustelu kirjataan Wilmassa olevalle kasvatusteskustelu-lomakkeelle.

Siivousvelvoite

Jos tekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä, koulun opettaja tai rehtori voi kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan enintään kahdeksi tunniksi puhdistamaan tai uudelleen järjestämään oppilaan tahallaan tai huolimattomuuttaan likaaman tai epäjärjestykseen saattaman koulun omaisuuden tai tilan. Opettaja tai rehtori valvoo tehtävän suorittamista. Tehtävä ei se saa muodostua oppilaan ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle vaaralliseksi tai raskaaksi. Oppilas ei voi tehtävän suorittamisen vuoksi jäädä pois opetuksesta. Mikäli tehtävä suoritetaan oppilaan työpäivän ulkopuolella, siitä tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle. Tehtävän suorittaminen tulee ottaa huomioon päätettäessä muista lainmukaisista kurinpidollisista toimenpiteistä. Siivousvelvoitteen määrittämisestä tehdään Wilma-merkintä.

Kurinpitekeinoja ovat oppilaan määrääminen tekemään kotitehtäviään työpäivän päätyttyä, jälki-istunto, kirjallinen varoitus sekä määräaikainen erottaminen

Oppilaan määrääminen tekemään kotitehtäviään työpäivän päätyttyä

Opettaja tai rehtori voi määrätä kotitehtävänsä laiminlyöneen oppilaan työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään. Oppilaan määräämisestä tekemään kotitehtäviään on ilmoitettava oppilaan huoltajalle Wilma-merkinnällä.

Jälki-istunto

Opettaja tai rehtori voi määrätä oppilaan jälki-istuntoon. Jälki-istunnosta ilmoitetaan etukäteen huoltajalle. Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä,

harjoituksia ja tehtäviä, joiden tulee olla kasvatusta, opetusta ja kehitystä tukevia, oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin sekä ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle sopivia. Jälki-istunnossa voidaan myös istua hiljaa. Jälki-istuntoa ei voi muuttaa työraugaistukseksi. Oppilas voidaan kuitenkin määrätä osallistumaan sellaisiin tehtäviin, jotka tukevat hänen jälki-istuntonsa aiheuttaneen toiminnan toistumisen tai jatkumisen estämiseksi tarkoitettuja kasvatuksellisia tavoitteita. Tällainen toiminta voi olla esimerkiksi avustamista yhteisen toiminnan järjestämisessä. Jälki-istuntoa ei voida järjestää siten, että oppilas joutuisi sen seurauksena jäämään pois opetussuunnitelman tai muun koulun toimintaa koskevan suunnitelman mukaisesta opetuksesta. Jälki-istuntoa valvoo opettaja tai rehtori. Jälki-istunto kirjataan Wilmassa olevalle jälki-istunto-lomakkeelle.

Kirjallinen varoitus

Kirjallinen varoitus on kurinpitotoimi ja siitä tehdään rehtorin päätös oppilashallintojärjestelmässä.

Oppilaan erottaminen määräajaksi

Oppilaan erottaminen määräajaksi on kurinpitotoimi, josta sivistyslautakunta tekee päätöksen. Päätöksen voi tehdä enintään kolmeksi kuukaudeksi. Määräaikaista erottamista koskevaa päätöstä ei voida pääsääntöisesti täytäntöönpanna ennen kuin se on saanut lainvoiman. Kun oppilas on käyttäytynyt niin väkivaltaisesti tai uhkaavasti, että toisen oppilaan tai koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus on kärsinyt tai vakavasti vaarantunut, ja on olemassa ilmeinen vaara, että väkivaltainen tai uhkaava käyttäytyminen toistuu, määräaikaisten erottaminen voidaan panna täytäntöön sen estämättä, ettei päätös ole lainvoimainen. Määräaikaista erottamista koskevan päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta on päätettävä samalla kun määräaikaista erottamisesta päätetään. Määräaikaista erottamisesta ilmoitetaan sosiaalihuollon viranomaisille, jotka osallistuvat asian valmisteluun. Sosiaalihuollon viranomainen voi osallistua oman harkintansa mukaan asian käsittelyyn sivistyslautakunnassa. Rehtori vastaa oppilaan erottamiseen liittyvien toimenpiteiden suunnittelusta, toteuttamisesta ja toteutumisen seurannasta.

Turvaamistoimenpiteitä ovat oppilaan määrääminen poistumaan luokasta, muusta opetustilasta tai koulun tilaisuudesta, Häiritsevän ja turvallisuutta uhkaavan oppilaan poistaminen, opetuksen epääminen jäljellä olevan työpäivän ajaksi tai enintään seuraavan työpäivän ajaksi, esineiden tai aineiden haltuunotto ja tavaroiden tarkastaminen.

Oppilaan määrääminen poistumaan luokasta, muusta opetustilasta tai koulun tilaisuudesta

Opettaja tai rehtori voi määrätä opetusta häiritsevän oppilaan poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan tai tilaisuudesta. Luokasta poistamisesta ilmoitetaan huoltajalle vähintään Wilman tuntimerkinnällä. Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa poistumaan määräämisen jälkeen. Rehtori tai opettaja päättää, miten valvonta järjestetään. Oppilaalle, joka on poistettu oppitunnilta tai koulun tilaisuudesta järjestetään tarvittava oppilashuolto.

Häiritsevän ja turvallisuutta uhkaavan oppilaan poistaminen

Opettajalla tai rehtorilla on oikeus poistaa luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta tai koulun tilaisuudesta oppilas, joka ei noudata opettajan tai rehtorin poistumismääräystä. Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on yhdessä ja erikseen oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Oppilaan poistamisessa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Oppilaan poistamisesta luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta tai koulun tilaisuudesta laaditaan selvitys Wilma-lomakkeella. Lisäksi voimankäytöstä annetaan selvitys Opetusyksikköön.

Opetuksen epääminen jäljellä olevan työpäivän ajaksi tai enintään seuraavan työpäivän ajaksi

Rehtori voi tarvittaessa evätä oppilaan osallistumisen opetukseen jäljellä olevan koulupäivän tai enintään seuraavan koulupäivän ajaksi. Opetuksen epääminen kirjataan Wilman lomakkeelle ja siitä tehdään poissaolomerkintä. Opetuksen epäämisestä ilmoitetaan oppilaan huoltajalle ja tarvittaessa sosiaalihuollon viranomaisille. Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa. Valvonnasta on sovittava huoltajien kanssa.

Esineiden tai aineiden haltuunotto

Opettajalla ja rehtorilla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa oppilaalta kielletty esine tai aine tai sellainen esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista. Jos haltuun otettavaa esinettä tai ainetta hallussaan pitävä oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Oikeus käyttää voimakeinoja koskee vain oppilaan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita sekä esineitä tai aineita, joita käytetään oppimisen tai opetuksen häiritsemiseen. Esineen tai aineen haltuunotossa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita on voimassa ajan, jolloin oppilas osallistuu opetussuunnitelman tai opetuksen järjestäjän hyväksymän työsuunnitelman opetukseen tai toimintaan koulussa tai koulun ulkopuolella.

Toimenpiteiden käyttö kielletyn esineen tai aineen haltuunottamiseksi suunnitellaan ja ohjeistetaan kouluissa. Esineiden ja aineiden haltuun ottaminen tulee kirjata Wilma-lomakkeelle ja toimenpiteestä on ilmoitettava oppilaan huoltajille mahdollisimman pian. Välttämättömien voimakeinojen käytöstä tehdään selvitys opetusyksikköön.

Tavaroiden tarkastaminen

Opettajalla ja rehtorilla on oikeus tarkastaa koulupäivän aikana oppilaan mukana olevat tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, sellaisen kielletyn esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos tällaisen esineen tai aineen hallussa pito on ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole. Hallussapidon ilmeisyydellä tarkoitetaan konkreettista tosiseikkaa, kuten koulun opettajan tai rehtorin omaa näköhavaintoa tai oppilaan tai toisen viranomaisen ilmoitusta. Oppilaan tavaroilla tarkoitetaan esimerkiksi laukkuja, penaaalia ja erilaisia koteloita ja säilytystiloilla esimerkiksi kaappia ja pulpettia. Päällisin puolin tapahtuvalla tarkastamisella tarkoitetaan henkilön yllä olevien vaatteiden ulkopuolista käsin koettelemista. Tarkastusoikeus ei ulotu oppilaan vaatteiden ja ihon väliin kätkeytyneiden esineiden tai aineiden etsimiseen.

Oppilaalle tulee ennen tarkastusta ilmoittaa tarkastuksen syy. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa sukupuolta. Oppilaan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitsemansa koulun henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saatavilla. Tarkastuksen suorittamistavasta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä. Tavarointa tarkastaessa ei saa puuttua oppilaan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi. Toimenpiteiden käyttö tulee kouluissa suunnitella ja ohjeistaa.

Oppilaan tavaroiden tarkastaminen kirjataan Wilma-lomakkeelle ja toimenpiteestä on ilmoitettava oppilaan huoltajille mahdollisimman pian.

Haltuun otettujen esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen

Opettajan tai rehtorin haltuun ottama häirintään käytetty esine tai aine tulee luovuttaa oppilaalle oppitunnin tai koulun tilaisuuden päättymisen jälkeen. Jos on todennäköistä, että häirintä oppitunnin jälkeen jatkuu, häirintään käytetty esine tai aine tulee luovuttaa oppilaalle viimeistään työpäivän päättyessä.

Kielletyt esineet ja aineet luovutetaan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Esineet ja aineet tulee kuitenkin luovuttaa poliisille tai muulle laissa säädetylle viranomaiselle, jos oppilaalla, tämän huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla ei lain mukaan ole oikeutta pitää niitä hallussaan.

Ennen luovuttamista esine tai aine tulee säilyttää huolellisesti. Esineiden ja aineiden luovutus tulee järjestää mahdollisimman pian haltuunotosta. Haltuun otetut huumausaineet, ampuma-aseet, aseiden osat, patruunat, ammuksiset ja kaasusumuttimet sekä räjähteet tulee luovuttaa poliisille välittömästi.

Jos huoltaja ei kolmen kuukauden kuluessa haltuunottoa koskevasta ilmoituksesta nouda esinettä tai ainetta, se voidaan todisteellisesti hävittää. Esineiden ja aineiden hävittäminen ja luovuttaminen tulee kirjata Wilma-lomakkeelle.

Yhteenveto kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja kurinpidollisten keinojen sekä turvaamistoimenpiteiden käyttämisestä

Taulukkoa käytettäessä rinnalla tulee lukea opetussuunnitelman perusteita ja Porin kaupungin tarkennuksia, joissa on kuvattu muut toimenpiteisiin liittyvät toimintaohjeet ja -määräykset.

Kurinpidollinen tai kasvatuksellinen keino tai turvaamistoimenpide Kasvatuksellinen toimi, kurinpitokeino ja turvaamistoimenpide		Huoltajat ja muut tahot	Wilma-merkintä, -lomake ja/tai päätös	PoL tai asetus
Kasvatuskeskustelu	Kasvatuksellinen toimi / kurinpidollinen keino ja ensisijainen keino puuttua epäasialliseen käytökseen	Ilmoitetaan huoltajalle, jolle tulee varata mahdollisuus osallistua.	Kirjataan Wilman lomakkeelle	PoL 35 a §
Siivousvelvoite	Kasvatuksellinen toimi / kurinpidollinen keino	Ilmoitetaan huoltajalle.	Wilman tuntimerkintä	PoL 35 §

Oppilaan määrääminen tekemään kotitehtäviään	Kasvatuksellinen/ kurinpidollinen keino Kurinpito toimi keino	Ilmoitetaan huoltajalle Wilma-merkinnällä (=lisätietoja)	Wilman tuntimerkintä	PoL 36 § Asetus 18 §
Jälki-istunto	Kurinpito toimi keino	Ilmoitetaan etukäteen huoltajalle.	Kirjataan Wilman lomakkeelle	PoL 36 § Asetus 18 §
Kirjallinen varoitus	Kurinpito toimi keino	Huoltajia on kuultava ennen päätöstä	Rehtorin päätös Primuksessa.	PoL 36 §
Oppilaan erottaminen määrääjäksi enintään kolmeksi kuukaudeksi	Kurinpito toimi keino	Huoltajia on kuultava ennen päätöstä.	Sivistyslautakunnan päätös. Sosiaalihuollon viranomainen mukana asian valmistelussa sekä oman harkintansa mukaan asian käsittelyssä sivistyslautakunnassa.	PoL 36 §
Oppilaan määrääminen poistumaan luokasta, muusta opetustilasta tai koulun tilaisuudesta	Kasvatuksellinen/ kurinpidollinen keino Turvaamistoimenpide	Ilmoitetaan huoltajalle (vähintään Wilma-merkinnällä).	Wilman tuntimerkintä	PoL 36 § Asetus 18 §
Opetuksen epäminen jäljellä olevan työpäivän ajaksi tai enintään seuraavan työpäivän ajaksi	Turvaamistoimenpide	Ilmoitetaan huoltajalle ja tarvittaessa tapauskohtaisen harkinnan mukaan sosiaalihuollon viranomaisille. Huoltajan kanssa on sovittava oppilaan koulun ulkopuolisesta valvonnasta.	Kirjataan Wilma-lomakkeelle ja lisäksi poissaolomerkintä.	PoL 36 §
Häiritsevän ja turvallisuutta uhkaavan oppilaan poistaminen luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta tai koulun tilaisuudesta	Turvaamistoimenpide	Ilmoitettava huoltajalle.	Laaditaan selvitys Wilma-lomakkeella. Lisäksi voimankäytöstä annetaan selvitys Opetusyksikköön.	PoL 36 b §
Esineiden tai aineiden haltuunotto	Turvaamistoimenpide	Ilmoitettava oppilaan huoltajalle.	Kirjataan Wilma-lomakkeelle. Välttämättömien voimakeinojen käytöstä tehdään selvitys opetusyksikköön.	PoL 36 d §
Tavaroiden tarkastaminen	Turvaamistoimenpide	Ilmoitettava oppilaan huoltajille	Kirjataan Wilma-lomakkeelle	PoL 36 e §

		<i>mahdollisimman pian.</i>		
<i>Haltuun otettujen esineiden ja aineiden luovuttaminen huoltajalle tai poliisille ja hävittäminen</i>	-	<i>Ilmoitetaan huoltajalle.</i>	<i>Kirjataan Wilma-lomakkeelle</i>	<i>PoL 36 g §</i>